

ЛОНДОН/БЕОГРАД - Србија подржава идеју стварања јединственог тржишта земаља Западног Балкана, изјавио је за Фајненшел Тајмс главни економиста српског преговарачког тима са ЕУ и председник Управног одбора Комерцијалне банке, Владимир Круљ.

"Конкретно, морали бисмо да ускладимо правила и у инфраструктурним и енергетским пројектима, на пример, уколико пројекат почиње у Загребу а завршава се у Београду, требало би да постоје исти стандарди за грађевинске дозволе како би инвеститор имао мање посла са бирократијом", рекао је Круљ за британски економски дневни лист.

Уколико би правила била такође усклађена и са ЕУ регулативом, онда би, како је додао, и то помогло нашим изгледима за чланство у ЕУ, саопштила је Комерцијална банка.

Иницијативу за успостављање царинске уније на простору Западног Балкана покренуо је премијер Србије Александар Вучић, коју је представио аустријском премијеру Кристијану Керну, а пре регионалног самита у Сарајеву о томе је разговарао и са председавајућим Савета министара БиХ Денисом Звиздићем и албанским премијером Едијем Рамом.

Предлог јединственог тржишта, о ком се разговарало на Самиту лидера региона који је одржан јуче у Сарајеву, обухватао би Србију, Црну Гору, Македонију, Албанију и Босну и Херцеговину, као и територију Косова и Метохије, односно тржиште са више од 20 милиона становника.

Предраг Бјелић: Царинска унија ствара заједничко тржиште радне снаге региона

Формирање Царинске уније земаља Западног Балкана може омогућити и стварање јединственог тржишта радне снаге и несметану размену радника у оквиру шест земаља региона, каже за Танјуг Предраг Бјелић, професор Економског факултета у Београду и саветник при СТО.

"Успостављањем заједничког трговинског система повећало би се тржиште радне снаге, те би наши људи могли да иду у Босну или Македонију као и остале земље Царинске уније", објашњава Бјелић и наводи да што је код сваке интеграције најбитније да се посматра каква је трговина била до сада са ЦЕФТОМ и са ЕУ, те да се даљим интеграцијама у та два блока могу очекивати позитиви ефекти.

На састанку премијера држава западног Балкана оџаном у Сарајеву, премијер Србије Александар Вучић, предложио је формирање Царинске уније на Балкану коју би чинило шест земаља региона са готово 20 милиона потрошаца, што би како се процењује, могло да створи 80.000 нових радних места у региону.

Постоје иницијативе у Регионалном савету за сарадњу да се успостави заједничко тржиште радника што би према речима стручњака, значило да би сваки радник из региона могао да буде упослен у једној од ових шест земаља.

"Царинска унија би била квалитативни искорак зато што се она не би односила само на регулисање трговине у оквиру ове интеграције, него и трговину са осталим, трећим земљама", каже Бјелић.

Комесар ЕУ за проширење и политику суседства Јоханес Хан, подржао је активан допринос Србије регионалној сарадњи и конкретне идеје које воде даљој интеграцији трговине, укључујући и предлог да се то оствари кроз царинску унију.

Он каже да ће формирање царинске уније Западног Балкана, привући више страних директних инвестиција и довести до већег економског раста и отварања 80 хиљада радних места у региону.

Формирање Уније, каже Бјелић, је средњорочни посао, јер то није питање само међусобне трговине, него то подразумева и поновно преговарање са сваком од ових земаља појединачно, а морала би да се усклади и заједничка спољнотрговинска политика.

"Како би се то остварило, државе овог дела Европе требало би да ускладе свој трговински систем и уклоне све интерне баријере како би се побољшали кретање капитала и радне снаге, трговина робом и услугама", каже Бјелић.

Црнобрња: Идеја веома занимљива али јако тешко остварљива

Професор Факултета за економију, финансије и администрацију (ФЕФА) Михајло Црнобрња сматра да је идеја о формирању царинске уније земаља Балкана веома занимљива али наглашава да је та идеја јако тешко остварљива.

"Да би се створила царинска унија ми морамо у потпуности да укинемо све царине и друге врсте ограничења које сада постоје. Оно што је најважније, а истовремено и најтеже је да се обједине царине према трећим лицима", казао је он Танјугу.

За то би требало, како је нагласио јако пуно координације међу земљама и пуно добре воље, која према његовим речима у овом тренутку недостаје.

"Свакако има и користи од формирања царинске уније региона, а то је повећање трговине међу земљама потписницама, а у мањој мери према осталим земљама и једног дана када уђемо у ЕУ и са европском заједницом", рекао је Црнобрња .

Поглавље 29, које се тиче царинске уније, међу првима је које би Србија могла да отвори ове године у преговорима са ЕУ, кажу из Управе царина, а председник Привредне коморе Србије, Марко Чадеж, казао је да је овај "пројекат" нешто о чему се разговарало протекле две године и у оквиру Коморског инвестиционог форума.

У овом моменту, извозни потенцијал западнобалканске шесторке је 20 пута мањи од извоза Вишеградске групе (Пољска, Мађарска, Чешка и Словачка).

Према подацима Међународног трговинског центра, економије Западног Балкана су у 2015. извезле робу вредну 25,6 милијарди долара, а Вишеградска група 527 милијарди.

Подаци Светске банке говоре да је осам економија КИФ региона (економије Западног Балкана плус Хрватска и Словенија), у 2015. години заједно привукло 6,8 милијарди долара директних инвестиција, док је Вишеградска група обезбедила 15 милијарди долара.

(Танјуг)